

č. 223 ř. z. z důvodů bezpečnosti až na další zastaveno na Moravě právo míti a nositi zbraně a náboje každého druhu a byla držitelům zbraní uložena povinnost, v jich uschování se nalézající zbraně, náboje a pod. u politického úřadu po vyhlášení tohoto nařízení bezodkladně odevzdati. Dle spisů okresního soudu v Šumperku bylo u obviněného Františka S. dne 30. srpna 1919 16 vojenských patron a lovecký nůž — t. zv. »Hirchfänger« — a u obviněných Ludvíka M. a Jana U. dne 2. září 1919 po jedné lovecké pušce nalezeno. V obou případech postoupilo okresní hejtmanství v Šumperku oznámení tamnímu okresnímu soudu k příslušnému jednání. Okresní soud v Šumperku zabýval se při hlavním přelíčení otázkou, nepochází-li věci u obviněného S. nalezené z krádeže, a vynesl konečně rozsudek osvobozující co do skutkové povahy přestupku dle § 464 tr. z., prohlásil zároveň usnesení, že se spisy ohledně nedovolené držby zbraně postoupí okresnímu hejtmanství k příslušnému jednání dle § 40 zbroj. pat. I v druhé trestní věci bylo hlavní přelíčení nařízeno a při tom stejné usnesení učiněno. Obě usnesení zakládají se na porušení a nepravém výkladu ustanovení §§ 32 a 40 zbroj. patentu. Dle § 32 zbroj. pat. tresce se ten, kdo má zbraň a munici, nemaje k tomu dovolení. Ježto dle naduvedeného nařízení místodržitelstvím vydán byl pro celou Moravu v základě § 42 zbroj. pat., všeobecný zákaz míti zbraně a náboje každého druhu, a ježto pro obviněné Františka S., Ludvíka M. a Jana U. žádná z výjimek § 2 tohoto místodržitelského nařízení neplatí, jest patřno, že se obvinění dopustili přestupku ve smyslu § 32 zbroj. pat., jenž podléhá dle jasného ustanovení § 40, odst. 2 zbroj. pat. pravomoci soudní. Bylo proto vyhověti zmateční stížnosti, podané generální prokuraturou dle § 33 tr. ř. pro zachování zákona, a uznati dle § 292 tr. ř., jak jest shora uvedeno.

Čís. 109.

Kdo padělá poukázku obecního úřadu na petrolej a použije jí v úmyslu, by vymohl si přiděl petroleje, jemu nepatřící, dopustí se zločinu podvodu dle §§ 197 a 199 d) tr. zák.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1919, Kr I 302/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 5. května 1919, jímž byl obžalovaný Josef Z. uznán vinným přestupkem falšování veřejné listiny dle § 320 lit. f) tr. z., a zrušiv rozsudek uznal obžalovaného vinným zločinem podvodu dle §§ 197 a 199 d) tr. zák.

Důvody:

Na Josefa Z. v B. podalo státní zastupitelství v Chebu dne 13. února 1919 obžalobu pro zločin podvodu dle §§ 197, 199 d) tr. z., spáchaný sfalšováním poukázky obecního úřadu v B. ze dne 20. prosince 1918 na petrolej, tudíž veřejné listiny, a použitím této sfalšované poukázky k oklamání Marie F., čímž měla býti poškozena obec B. ve vykonávání svého

práva na úpravu odběru petroleje. Rozsudkem krajského soudu v Chebu byl Josef Z. uznán vinným toliko přestupkem § 320 lit. f) tr. z. V enunciatě se praví, že sfařšoval poukázku, vydanou obecním úřadem v B., tudíž listinu veřejnou, bez zlého úmyslu, předpokládaného v § 197 tr. z., a v důvodech rozsudkových, že soud věří hájení se obžalovaného, že nesfařšoval poukázku v úmyslu, poškoditi obec v jejím právu na úpravu odběru petroleje, nýbrž že jen chtěl dosíci většího množství petroleje na prodavačce jeho, obchodnici F., soud prý nemohl dospěti k přesvědčení, že obžalovaný sfařšoval poukázku ve zlém úmyslu, předpokládaném v § 197 tr. z., totiž v úmyslu poškoditi obec B. ve vykonávání práva jejího na úpravu odběru petroleje, nýbrž že ku sfařšování došlo beze všeho zlého úmyslu, konečně, že obžalovaný sfařšoval poukázku bez úmyslu podvodného. Státní zastupitelství uplatňuje proti tomuto rozsudku důvod zmatečnosti dle č. 10 § 281 tr. ř., dovozujíc, že přesné zachování a provedení předpisů vydaných za účelem stejnoměrného zaopatření obyvatelstva svítivem je právem státu, chráněným také § 197 tr. z. Jestliže tedy obžalovaný zamýšlel opatřiti si sfařšováním poukázky větší množství petroleje, nežli mu dle přidělu příslušelo, zmařil tím úmyslně úpravu spotřeby petroleje a poškodil tím i zúmyslně právo obce resp. státu na úpravu tu. Právě-li pak soud nalézací, že nemohl dospěti k přesvědčení, že obžalovaný sfařšoval poukázku ve zlém úmyslu předpokládaném v § 197 tr. z., totiž v úmyslu poškoditi obec B. ve vykonávání práva jejího na úpravu odběru petroleje, nýbrž že ku sfařšování tomu došlo beze všeho zlého úmyslu, spočívá v tomto výroku pouze nesprávné právní hodnotění skutkových zjištění, tudíž nesprávný výklad zákona. Stížnost státního zastupitelství je oprávněna. Neboť soud nalézací, jen právním omylem sveden, nevyvodil ze zjištěného stavu skutkového správných právních důsledků. Zjišťujeť soud nalézací sám podle doznání obžalovaného, že obžalovanému šlo při fařšování odběrové poukázky a při použití jejím k oklamání obchodnice F. o to, by na této obchodnici, již svěřen byl obecním úřadem v B. rozprodej přidělového petroleje v částkách po $\frac{1}{8}$ kg rodinám, v nichž někdo byl nemocen, dosáhl většího přidělu, nežli mu náležel a byl poukázán. Dalšího zlého úmyslu však ke skutkové podstatě zločinu, obžalovanému za vinu kladeného, třeba nebylo a nemůže tedy sprostění obžalovaného býti odůvodňováno nedostatkem takového dalšího zlého úmyslu. Stačíf, že obžalovaný, jak doznává a soud nalézací za prokázáno přijímá, učinil, čeho objektivně vyžaduje se ke skutkové podstatě podvodu ve smyslu § 199 d) tr. z. v úmyslu, dosíci tak přidělu většího, nežli mu příslušel, což jednak vzhledem k tomu, že přiděly vyměřeny byly dle zjištění rozsudku obecním starostou a obecním písařem podle množství pohotového petroleje a podle počtu rodin, ve kterých byl někdo nemocen, nebylo možno beze zkrácení jiných, ku přidělu petroleje oprávněných, jednak nemohlo se obejítí bez ujmy a porušení práv státu, jenž svými správními úřady a za pomoci úřadů obecních na se vzal rozdělení daných zásob svítiva ve snaze, docílití tak rozdělení jeho spravedlivého a rovnoměrného, a jehož, účel ten sledující, opatření takto byla mařena. Zmateční stížnost poukazuje právem k tomu, že na podkladě § 8 nařízení min. ze dne 11. prosince 1916 č. 411 ř. z. vydalo místodržitelství v Praze výnos ze dne 13. srpna 1918, č. 63 z. z., jímž upravena byla spotřeba petroleje pro podzim a zimu

1918/19, a jehož § 2 stanoví, že petrolej smí býti detailisty vydáván obyvatelstvu jen na poukázky obecním úřadem vydané a jen ve množství na poukázce vyznačeném. Nařízení to zachováno zákonem ze dne 28. října 1918, č. 11 sb. zák. a nař. v platnosti. Nařízení toto nebylo pouhým opatřením dohlédacím, nýbrž mělo, jak řečeno, za účel hmotnou úpravu zaopatření obyvatelstva svítivem; vzešlo tedy z něho státu, resp. i dalším ústavům práva veřejného a orgánům jejich, pokud postaveny byly do služeb zmíněného nařízení, právo na to, by opatření obyvatelstva svítivem dalo se skutečně dle úředního rozvrhu. Každým úmyslným mařením rozdělení petroleje podle úředního rozvrhu rušeno jest tedy nutně v poslední řadě právo státu, resp. obce na přivodění stavu, úředním rozvrhem zamýšleného. Zjišťuje-li tudíž rozsudek úmysl obžalovaného, dosíci většího množství petroleje, nežli mu dle úředního přidělu náleželo, pak úmysl jeho nutně nesl se zároveň k tomu, by stát resp. obec utrpěly škodu na svém právu na úpravu přidělů petrolejových. Tím dána jest skutková podstata zločinu dle § 197, 199 d) tr. z. také po stránce subjektivní a nemůže tedy býti řeči o pouhém přestupku § 320 lit. f) tr. z.

Čís. 110.

Vkladní list (vkladní knížka) na bankovky, jež při odkolkování byly státní správou zadrženy, není způsobilým předmětem krádeže.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1919, Kr I 556/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Jana H. do rozsudku krajského soudu v Budějovicích jakožto výjimečného soudu ze dne 29. září 1919, jímž byl vinným uznán zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II c), 176 II a) i 179 tr. z., jakož i přestupkem proti bezpečnosti majetku podle § 477 tr. z. a sprostil obžalovaného z obžaloby pro zločin krádeže, jehož prý se dopustil, odciziv dvě vkladní knížky znějící na 2010 K 1280 K, zadržené při okolkování bankovek.

Důvody:

Krádeže dopouští se (§ 171 tr. z.), kdo pro svůj užitek cizí věc movitou z moci jiného bez souhlasu jeho odejme. Užitek míní se zde, že pachatel se umožňuje, by s věcí byl s to skutečně nakládati tak, jak nakládati s ní bylo v moci posavadního majitele. To plyne z povahy činu, jímž moc nad věcí na straně posavadního majitele se maří a na straně pachatele byt i ne právně, tož přece skutkově se zjednává. Ježto pak užitek z krádeže ve shora vymezeném smyslu jest jedním z pojmových znaků krádeže, jest na prvý pohled patrno, že, kde není možnosti, by pachatel již odejmutím věci řečeného užitku došel, nelze mluvit o krádeži, třebaže odejmutím věci zjednána byla možnost, by pachatel použitím věci spáchal další čin, jímž teprve onoho užitku dochází. Neboť užitek neprýští zde z odejmutí věci, nýbrž teprve z umožněného činu trestního, v němž pachatelova činnost dochází vyvrcholení a jímž onen